

Schriftelijke vragen
D66
12 augustus 2025
Onderwerp: Urbanuskerk

Vragen	D66
De bisschop van Haarlem heeft op 03 juli 2025 een decreet uitgevaardigd waaruit blijkt dat het kerkgebouw van de H. Urbanus te Ouderkerk aan de Amstel per 01 maart 2026 aan de eredienst zal worden onttrokken en de procedure tot verkoop van het kerkgebouw en de pastorie opgestart zal worden. Ook wordt in het decreet vermeld dat bij de verkoop van het kerkgebouw en de pastorie bijzonder gelet zal worden op de eis dat voor het gebouw een waardige bestemming wordt gevonden en dat de koper bereid is de kwalitatieve verplichtingen met betrekking tot waardig gebruik te accepteren. Zie in de bijlage het decreet.	
1	D66 verzoekt het college de gemeenteraad op de hoogte te stellen door beantwoording van de hiernavolgende vragen. Naast de antwoorden op deze vragen verzoeken wij het college ook andere informatie waarvan het college van mening is dat de gemeenteraad daarvan op de hoogte dient te zijn te delen met de gemeenteraad. Heeft het bisdom/parochiebestuur van de parochie H. Maria over de voorgenomen verkoop van het kerkgebouw en de pastorie gesprekken gevoerd en/of gecorrespondeerd met de gemeente/het college? a. Zo ja, wat is de inhoud van deze gesprekken en/of correspondentie? b. Zo nee, waarom heeft de gemeente/het college hierover geen contact opgenomen met het bisdom?
Antwoord: Ja, er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden tussen het parochiebestuur en zowel ambtelijke vertegenwoordigers als de wethouder. Deze gesprekken gingen over het beëindigen van de erediensten, de mogelijke verkoop van de kerk en de kansen voor herontwikkeling, waaronder woningbouw. Het parochiebestuur heeft hiervoor eind 2024 en begin 2025 het bureau Fakton gevraagd een studie uit te voeren naar de mogelijkheden. Naast informatieve gesprekken zijn er ook gesprekken gevoerd over woningbouwprogrammering en doelgroepen. Een formele intake heeft echter niet plaatsgevonden, omdat het bisdom nog geen definitief besluit had genomen over de verkoop en de bijbehorende voorwaarden. In het decreet worden vooralsnog geen concrete voorwaarden genoemd, afgezien van de algemene eisen inzake een waardige bestemming en waardig gebruik. Op 14 juli jl. hebben de wethouder en de projectleider namens de gemeente een gesprek gevoerd met het door het bisdom ingeschakelde bureau Colliers, dat het verkoopproces begeleidt. Daarbij zijn onder meer vragen gesteld over de ontwikkelmogelijkheden en de beleidsmatige programmatische uitgangspunten. Wij hebben hierbij gewezen op de monumentale status van zowel de kerk als de bijbehorende tuin. Via de formele intakeprocedure kan elk voorstel van een potentiële koper worden beoordeeld op haalbaarheid en wenselijkheid.	

- 2** Zijn tussen het bisdom/parochiebestuur en de gemeente afspraken gemaakt cq heeft de gemeente aan het bisdom/parochiebestuur toezeggingen gedaan omtrent mogelijke toekomstige bestemmingen of functies?

a. Zo ja, wat is de inhoud van die afspraken/toezeggingen?

Antwoord: Er zijn geen toezeggingen gedaan. Wel is meegedeeld dat de kerk een prominente positie inneemt in de dorpskern en dat behoud van het monument, inclusief onderhoud en conservering, van groot belang is. Daarnaast is aangegeven dat een maatschappelijk passende functie wordt verwacht. Voor wat betreft eventuele toevoeging van een woonprogramma op het kavel is expliciet vermeld dat ook de tuin een rijksmonumentale status heeft en dat hiervoor de juiste procedures moeten worden doorlopen.

- 3** Zijn de eisen in het decreet ("waardige bestemming" en "waardig gebruik") uitsluitend gesteld door het bisdom/parochiebestuur of in samenspraak met de gemeente/het college?

Antwoord: Deze eisen zijn door het bisdom geformuleerd. De gemeente hanteert aanvullend, op basis van het omgevingsplan en gemeentelijk beleid, de verwachting dat voor de locatie een maatschappelijk passende functie wordt gerealiseerd.

- 4** Het kerkgebouw en de pastorie zijn rijksmonumenten gelegen binnen beschermd dorpsgezicht.

- a. Hoe ziet de procedure eruit bij een eventueel toekomstig verzoek vanuit het bisdom of de nieuwe eigenaar tot wijziging van de bestemming en/of functie van het kerkgebouw en/of de pastorie?
- b. Welke partijen worden er bij een dergelijk verzoek betrokken?
- c. Wordt in een dergelijk geval de commissie welstand om advies gevraagd?
- d. Zo nee, waarom niet?
- e. Wordt in een dergelijk geval de gemeenteraad om advies gevraagd?
- f. Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Initiatieven worden in eerste instantie voorgelegd aan de intake-tafel van de gemeente. Deze bestaat uit beleidsadviseurs en zal adviezen inwinnen bij diverse specialisten, waaronder de gemeentelijke monumentenadviseur. Aangezien het hier om een rijksmonument gaat, zal ook de rijksadviseur om advies worden gevraagd. Het advies wordt vervolgens aan het college voorgelegd, waarna het college besluit of er een voorstel tot wijziging aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De commissie Welstand wordt in de informatieve fase betrokken en geeft een adviserend oordeel bij de ontwerpvoorstellen van de initiatiefnemer. De gemeenteraad beoordeelt het voorstel op basis van de voordracht van het college en neemt vervolgens een besluit.

5	Wat is het gevolg van de voorgenomen verkoop van het kerkgebouw en de pastorie voor de bouwplannen die de parochie/het bisdom heeft/had op de gronden rondom de kerk en de pastorie?
----------	--

Antwoord: Eerder dit jaar is een voorgenomen plan besproken met de projectleider en de wethouder, waarbij de kostenwoning zou worden verbouwd tot rouw- en ontmoetingsruimte voor parochianen van Ouderkerk aan de Amstel. Tijdens het gesprek met Colliers gaf de vertegenwoordiger van het parochiebestuur aan van dit plan op de hoogte te zijn. De volgorde van uitvoering wordt nog afgestemd met het bisdom. Of dit plan als voorwaarde aan de verkoop wordt verbonden, is op dit moment nog niet duidelijk. Bij een formele aanvraag zal getoetst worden of het plan past binnen het geldende bestemmingsplan en het monumentenbeleid.

6	Zegt het college toe de gemeenteraad regelmatig updates te informeren over ontwikkelingen?
----------	--

Antwoord: Ja. Zodra er een verkoopdocument gereed is, waarin ook alle voorwaarden zijn opgenomen, zal de raad nader worden geïnformeerd.

7	Zegt het college toe de gemeenteraad direct op de hoogte te stellen van (belangrijke) ontwikkelingen?
----------	---

Antwoord: Ja

8	Is het college bereid om het bisdom te benaderen met het verzoek dat het bisdom de gemeente/het college actief en tijdig informeert over ontwikkelingen? Ook, mocht er enige tijd geen update vanuit het bisdom komen, is het college dan bereid om het bisdom actief te benaderen met een verzoek om een update?
----------	---

Antwoord: Ja. Daarbij geldt dat het parochiebestuur als intermediair een rol kan blijven vervullen en dat wij hierin gezamenlijk optrekken.

ZIE OOK BIJLAGE 1: DECREET